

BUTLLETÍ

DE LA

INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTORIA NATURAL

LEMA: Nulla unquam inter fidum et rationem vera dissensio esse potest.

CONST. DE FID. CATH. C. IV.

FULLA FRANCA ALS AFICIONATS A LAS CIENCIAS NATURALS

REDACCIÓ: Plassa de Santa Ana, núm. 20, 1.^{er}, Barcelona

Hi ha joves que han tingut la sort d'ésser fills de pares rics y d'estar dotats de clara intel·ligencia, y en lloch d'agrahirho empleant bé las riquesas y el talent, malbaratan aquellas y deixan aquest sense cultivar.

Possehint sobras de medis, podrian viatjar, recórrer ab profit los principals països d'Europa y de l'Amèrica, aprenent pràcticament los idiomas, estudiant las costums de las distintas comarcas que visitessin; contemplar los monuments y edificis més notables; ferse càrrech dels museus, dels avenços de l'industria, etcètera; y tornarian a sa pàtria provehuts d'un gran caudal de coneixements generals que'ls donaria lluhiment y lo ser considerats en la societat.

¿Són molts que ho fassin aixís?

Alguns van, sí, a l'estranger, però sols pera gastar los diners en diversions.

Pujan a l'express, se fican dins d'un compartiment de 1.^a, prenen possessió d'un bon asiento, y entre fumar y llegir diaris y novelas fan lo trajecte, sens fixar la vista al panorama que ràpidament va passant per davant d'ells. Al cap d'un parell de mesos tornan cansats y avorrits, y sols saben donarnos noticias dels teatres, bulevards y cafès cantants.

Després, una vegada quedan instalats en la ciutat, què fan, en què emplean lo temps? Se pot dir en res: els veuràn donar voltas per las ramblas y passeigs, a peu o dirigint una jardineria; perden ho-

ras en los cafès; freqüentant frontons y torins; passant la nit fóra de casa; y d'aquesta manera van malversant llurs rendas en perjudici de la salut, y deixan improductiu llur talent natural, quan haurian pogut aprofitarlo dedicantse, encara que fos sols per passatemps, en alguna de las carreras, siga literaria, artistica o científica.

Tenim la música, la pintura y l'Historia Natural, que són totes ellas molt atractives; y en especial, d'aquesta última, la botànica y entomologia.

Son ciencias d'observació: y com requereixen lo sortir al camp, fer excursions, penetrar pels boscos, pujar montanyas, rebre l'aire y el sol, lo qual és sumament convenient als joves pera robustirse, d'aquí resulta que, encara que's miri sols per la part higiènica, mereixi la preferencia dit estudi.

A més, s'acostuman a contemplar las bel·lesas de la Naturalesa, y el tal coneixement los inspira sentiments de gratitut al Creador.

Per això és que he vist ab gran satisfacció que uns quants joves d'aquesta ciutat, agrupantse, hagin format una associació ab lo títol de INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTORIA NATURAL, tenint per objecte la plausible tasca d'emplear a la botànica y entomologia'l temps que l'estudi de llurs respectives carreras els concedeix, y els dono, per tal propòsit, la més entusiasta y coral enhorabona.

Sían constants; vagin explorant y descobrint las riquezas naturals de nostra aimada terra, y no tardaràn en ser recompensats de llurs fadigas (que no són fadigas, sinó manantials de salut) ab lo goig pur y la satisfacció que experimentarán quan se trobaràn enfront d'una planta desconeguda o d'un insecte d'especie nova.

Es un estudi aquest que inspira bons sentiments, suavisal' geni y dóna al caràcter un to senzill, expansiu y alegre.

Com a mostra de lo que acabo d'indicar, va a continuació la còpia d'una poesia humorística feta per un distingit entomòlech francès, Mr. A. Doué, y fou publicada en los *Annales de la Société entomologique de France*, en la serie 6.^a, volum segon de 1882.

Vive l'Entomologie,
Doux charme de nos loisirs!
N'est-elle pas dans la vie
Une source de plaisir?

Parcourir les champs, les bois,
Au moins quatre fois par mois,
C'est là le plus grand bonheur
D'un intrépide chasseur.
A chaque arbre, à chaque plante,
S'il fait payer un tribut,
Si la chasse est abondante,
Gaîment il atteint son but.
Que pourrait-il désirer?
L'air est pur à respirer,
Sur sa tête un ciel d'azur,
Dans sa poche, du pain dur,
Plein d'une ardeur fanatique,
Scrutant prés, marais, buissons,
Il va, vient, s'arrête, pique,
Remplit et boîte et flacons.
Puis, quand arrive le soir,
Le gaillard, loin de s'asseoir,
Quoiqu'un peu, moins pétulant,
Revient en crépusculant.
Dans son lit, dès qu'il arrive,
Il s'étend avec bonheur,
Et doit à sa vie active
Un sommeil plein de douceur.
Dès le lendemain matin,
Il prépare son butin,

Qui paraît d'autant plus beau,
Qu'il croit y voir du nouveau.
Plus tard, il dit en séance:
«Voyez, Messieurs, quel faciès!
C'est, selon toute apparence,
Apion, nova species.»
Ou, si c'est un papillon:
«Quel superbe échantillon
Il offre aux regards surpris,
Car c'est un *Anthocharis*!»

Un maladroit visiteur
Vient aggraver le malheur,
En s'avisant de toucher
Ce qu'il devrait regarder.
Du doit il brise une antenne,
Rougit un peu, puis, après,
Dit, pour calmer votre peine,
Qu'il ne l'a pas fait exprès.
Mieux valait ne rien casser,
Mais allez donc tracasser
Un digne homme, qui, vraiment,
N'a pas agi méchamment.

Il faut se remettre en chasse.
Or, le destin est sournois,
Et le guignon prend la place
De la chance d'autrefois.
Au lieu d'insectes, souvent,
Le pauvre chasseur ne prend
Qu'un large coup de soleil,
Qui le rend plus que vermeil.
Trop souvent il voit paraître
Un monsieur au ton brutal
Qu'on nomme garde-champêtre:
C'est l'homme au procès-verbal.
De l'œil partout il vous suit,
Et, s'il constate un délit,
Il peut enfin, grâce à vous,
Mettre du lard dans ses choux.

En cherchant l'Hydrocanthare,
Il faut savoir s'aguerir,
Car on sait qu'il n'est pas rare
De voir le terrain fléchir.
Enfonce-t-on dans un trou,
Seulement jusqu'au genou,
On peut oublier au fond
Un soulier qui perd l'aplomb.

A des chenilles on donne

Des soins vraiment infinis;
 Ne confiant à personne
 Des élèves si chéris,
 Avant peu, cet essaim va,
 Croit-on, donner, *ex larva*,
 De superbes Papillons!
 Il vient, quoi? des Ichneumons!
 Des mouches fort malhonnêtes,
 En pondant sournoisement
 Dans le corps des pauvres bêtes,
 Ont causé ce changement.

Sur ce bien triste tableau,
 Tirons vite le rideau.
 Il nous reste cependant
 Un chapitre assez piquant:
 Je veux parler de l'échange,
 Dont chacun espérait tant.
 Des deux côtés, chose étrange,
 On n'en est jamais content:
 «J'ai fait un si bel envoi!
 Et qu'ai-je donc reçu, moi...?»
 C'est un Cosaque, vraiment,
 Que mon cher correspondant.»
 Aux marchands alors on pense,
 On va chez eux, et voilà
 Qu'on tombe, sans défiance,
 De Charybde dans Scylla.
 Ce régime ruineux
 Bientôt vient ouvrir les yeux:
 On jure de tout quitter,
 Sauf, plus tard, à regretter.
 Mais ce dépit, cette haine
 Ne durent qu'un seul moment:
 On comptait sans la Syrène
 Dont le charme est tout puissant.
 Aussi, dès le jour suivant,
 Malgré promesse et serment,
 On revient à ses moutons,
 Disons mieux, à ses cartons.

C'est ainsi qu'une maîtresse,
 Dont on veut braver la loi,
 Vous ramène avec adresse...
 Je ne parle pas pour moi.
 Science pleine d'attraits,
 Vous abandonner?... Jamais!
 Nous te devons le bonheur.
 Répétons donc tous, en chœur:
 «Vive l'Entomologie,
 Doux charme de nos loisirs!

N'est elle pas dans la vie
 Une source de plaisir?

MIQUEL CUNÍ y MARTORELL

Barcelona, 1er de Febrer de 1901.

MOLUSCOS RECVLLITS A GUALBA

EN DESEMBRE DE 1900

Per las passadas vacances de Nadal vaig anar a passar uns quants dias a Gualba, ab l'objecte d'explorar aquella hermosa vall, baix el punt de vista malacològich, cosa que crech no s'ha fet encara fins avuy. Si bé és veritat que distingits conculiòlechs catalans y estrangers han seguit en tots sentits lo nostre preuat Montseny, no ha sigut encara objecte de llurs exploracions la vall o fondalada de que's tracta: vall que té d'esser riquíssima en moluscos, perquè, a pesar de que l'època no era gaire apropiada, hi vaig recullir més de vinticinch especies ben caracterisadas.

Agafant el tren que va cap a Girona passant per l'interior, després de tres horas de marxa, s'arriba a l'estació de Gualba: allà ja'ns espera'l carro que té de dur el feto a la casa hont posem, y, caminant darrera d'ell, ens dirigim cap al poble, que dista del tren uns quatre kilòmetres de bastant bona carretera. Desde l'estació fins que s'és al peu del poble, es pot veure'l *pich de las Agudas*, que treu el nas com vigilant la vall. Està aquesta atravesada per la riera, que desde *Santa Fe* va baixant entre duas montanyas, saltant per las rocas y fent hermosas cascadas, una de las quals ja's coneix ab el nom de *Salt de Gualba*. Més amunt d'aquest *Salt* hi ha'l *Gorch Negre*, lloch hont, segons conta la tradició, fou mort en *Cap d'Estopa* per encàrrech de son germà Berenguer Ramon II.

Las voras d'aquesta riera van ser un dels llochs en que vaig recullir especies més interessants. També van ser molt profitosas mas exploracions pels prats, que ocupan quasi la meitat de la vall. Desde'l poble, que's pot dir no ofereix res de particular, s'ovira'l castell de Montso-

riu, en quina vessant està situada la vila d'Arbucias. En la part alta del poble, cap a la riera, hi ha un casal bastant antic, propietat avuy d'en Illa, y que la gent del país l'anomena *Castell d'en Serrallonga*, perquè, segons contan, l'habità aquest famós cap-de-ban.

Deixant apart aquesta breu digressió, necessaria pera conèixer un xich el Pla, objecte d'aquest treball, passem a las especies recullidas durant el poch temps que vaig permanèixer en aquella població, una de las més hermosas y pintorescas de la comarca.

L'exploració començà l'endemà de ma arribada, a las vuit del matí, perquè no's pot sortir abans, en aquest temps, a causa de la mullena que hi ha per tot arreu. El primer lloch que vaig seguir va ser la riera, en quinas voras vaig recullir lo següent:

Helix Pulchella, Müller. — Sota las pedras en vaig trobar alguns exemplars. També'n varem recullir en els prats. Abunda. — *Hyalinia Vitreola*, Servain. Junt ab l'especie anterior. No més en vaig poder trobar dos exemplars. — *Hyalinia Lucida*, Drap. Abunda bastant en las parets d'un safreig que hi ha sota'l poble; al costat de la riera. — *Pupa Pygmaea*, Drap. Entre la fullaraca y sota las pedras. — *Limnaea Vulgaris*, Pfeiffer. Junt ab l'especie següent en el safreig ja nombrat. — *Physa Acuta*, Drap. En el mateix lloch. Molt abundant.

Satisfet ab aquesta collita, vaig tornar cap a casa, dedicant lo restant del dia a arreglar y classificar las especies ja nombradas y pensant ab la següent excursió, que vam acordar ferla pels prats.

En aquesta exploració hi vaig recullir: sota las pedras, l'*Helix Fulva*, Drap.; *Helix Pulchella*, Müller; *Chondrus Quadridens*, Cuvier; *Ferussacia Folliculus*, Gronovius; *Pupa Minutissima*, Hartsmann, y el *Limax Agrestis*, L. — Entre la fullaraca, l'*Helix Aspersa*, Müller (en alguns exemplars las cinch faixas apenas són visibles); *Helix Splendida*, Drap. (el tipo y algunas varietats); *Helix Vermiculata*, Müller; *Helix Cespitum*, Drap. (pels camps

de llupins, quinas plantas destrossa completament); *Rumina Decollata*, Risso; *Bulimus Ventricosus*, Drap.; *Pupa Montseratica*, Fagot, *Arion Rufus*, Linné (aquesta especie no l'he trobada pels volts del poble, però abunda a *Santa Fe*, en la part alta del Montseny, sota'l *Turó de l'Homen*).

L'última excursió vam ferla pel bosch, que'm va proporcionar especies molt interessants.

Helix Apalolena, Bourg. (en els marges, sota las pedras, al peu dels arbres, etc.); *Helix Variabilis*, Drap.; *Helix Cespitum*, Drap.; *Helix Lapidica*, L. (en el camí de *Can Campeny* n'hi vaig recullir un sol exemplar); *Helix Andorrica*, Bourg. (alguns junt ab l'especie anterior); *Helix Rotundata*, Müller (dos exemplars en la fusta podrida d'una soca d'arbre; són més grossos que'ls que, gracies a l'amabilitat del savi malacòlech D. Arthur Bofill, tinch de Toul (Lorena), però's refereixen a l'especie citada); *Helix Nemoralis*, Linné (abunda bastant sota las matas al peu dels arbres, etc.). A pesar de que alguns exemplars els vaig trobar morts y un tant deteriorats, se pot acusar la presència de las següents varietats de Moquin-Tandon en aquella comarca o vall:

Libellula, d'un groch clar.

Schaefferia, vert oliva bastant clar; ¹²³/₁₅ ben marcadas.

Bornea, blanca. Las cinch faixas confosas.

Polia, ⁰⁰³/₀₀, sobre groch molt fosch.

Cuvieria, ⁰⁰³/₀₀, sobre groch quasi blanch.

Guettardia, ⁰⁰³/₀₀, rosa lleonat.

Gesneria, verd oliva uniforme.

Rubella, rosa bastant fosch.

Com se pot veure, n'hi vaig recullir referents a vuit varietats. No obstant, me sembla que en una exploració ben feta, y en temps adequat, se'n trobarian pertanyents a las altres que estableix el dit autor. Ademés, vaig recullir l'*Helix Pisana*, Müller, y la *Cyclostoma Elegans*, Drap., que abunda molt.

En conjunt, l'excursió'm va donar el següent resultat: 13 moluscos pertanyents al grupo *Helix*, 2 *Hyalinia*, 3 *Bu-*

limus, 1 *Ferussacia*, 3 *Pupa*, 1 *Limnaea*, 1 *Physa*, 2 *Limax* y 1 *Cyclostoma*. En total, unes 27 espècies ab algunes varietats. No'm resta més que fer públich mon agraphiment al Sr. Arthur Boñill, que'm classificà la majoria de las espècies nombradas, y a D. Joan Ragué, propietari, en quina casa m'hostatjà durant el poch temps que vaig permanèixer a Gualba.

JOSEPH MALUQUER

Barcelona, 1.^{er} de Janer de 1901

L'ARO (*maculatum et italicum*)

EN FARMACOLOGIA

L'haver trobat aquest hivern al gorch de Vallvidrera abundantíssimas mostrars del vegetal de referencia, pertanyent a la familia de las Aráceas (Monocotiledonias), va suggerirme fer un estudi de sa composició y estructura, y avuy dono la nota del resultat del mateix.

Vaig desenterrar nombrosos rizomas que creixian a cosa de $\frac{1}{2}$ metre de fondaria, y, després de rentats, vaig ferne quatre preparacions microscòpiques, y dels restants vaig destinarme una dotzena pera mos experiments sobre sa composició, que va donar per resultat ser: fècula abundant; celulosa; un principi acre, irritant, volàtil y soluble a l'aigua; sucre; y mucilagos precipitables pel sub-acetat de plom.

La preparació microscòpica del rizoma (tall transversal) mostra un parènquima fonamental, ab grans de fècula y feixos llibero-lleñosos circulars que en la preparació fresca se tenyeixen ab l'aigua yodada.

El such del rizoma fresch és un tòxic violent d'efectes dràstichs, y suposo que'l seu principi actiu deu ser el còs acre e irritant, soluble a l'aigua y volàtil, abans esmentat. En altres llocs és usat com a purgant. Jo crech que tot lo més és aprofitable com a irritant extern, y may deu propinar-se a l'interior per no exposarse als perills d'un envenenament, quin únic antídote és un emètiche enèrgich y forts revulsius pera recuperar lo calor perdut.

Lo such de las tullas tendres diuen alguns que és un excel·lent vexicant, perquè aplicat en cataplasmas sobre la pell hi aixeca butllofas. De totes maneres és un veneno violent y mortal a dosis un poch elevadas, que cal tenir en compte y remarcar.

ANTONI NOVELLAS y ROIG

Barcelona, 1.^{er} de Febrer de 1901.

TROBALLA GEOLÒGICA

Tinch la satisfacció de participar a mos volguts consocis de l'INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL una interessant troballa geològica en que he pres part activa.

Deuen fer uns tres mesos que D. Eusebi Güell me comunicà que en la seva finca dita *Can Muntaner*, situada en lo terme de Vallcarca, a quatre passos de Barcelona, s'hi havian trobat gran quantitat d'òssos, e immediatament vaig anarhi, per ordre de mon savi mestre lo doctor D. Jaume Almera, qui m'encarregà l'inspecció y recolecció de lo que sortís. Un cop *in situ*, vaig ferme càrrech de que's tractava d'una grandiosa cova plena de bretxa quaternaria, entre la qual apareixian gran quantitat d'òssos, la major part d'ells esmicolats, sense que's pogués precisar per aital motiu a quins animals havian pertanyut, si bé's veyia ja que deurian ser grans mamífers. La circumstancia de tenir-se de continuar un desmont en direcció a la gran massa de bretxa, a fi d'obrir una ampla via, me féu esperar que las troballas d'òssos continuarian y que potser entre ells n'hi hauria alguns d'interès científich. Vaig recomanar a l'encarregat de las obras y treballadors que tinguessin cuidado en separar los blocs en que hi vegessin òssos, y desde aquell dia no vaig deixar perdre cap ocasió de personarmhi jo mateix a fi d'inspeccionar las obras y separar ab molt cuidado las peçes que apareixian entre la bretxa y l'estalagmita.

Semblants precaucions y treballs no han sigut en va, puix s'han pogut reunir

quatre caixas d'òssos que han sigut trasladadas al Museu de geologia del nostre Seminari. Entre las peçes que més cridan l'atenció hi ha unas mandíbules de *Rhinoceros* y *Cervus*, un fragment d'una banya pertanyent ab tota seguretat al *Cervus megaceros* y unas conxas que sembla que poden referirse a la *Testudo graeca*. Aquestas estavan sobre mateix d'una planxa estalagmítica plena de *gours* o rebavas y recobertas d'una argila fina com si haguessin sigut enterradas per una avinguda d'aigua; ademés, estavan en un nivell superior al dels altres òssos, y junt ab ella s'hi han trobat molts exemplars d'un *Helix* de gran tamany que no's pot referir a cap dels que avuy viuen a Catalunya.

Hi ha encara un sèns fi d'òssos de tots tamany y formas que seràn de molt difícil classificació per la circumstancia ja dita d'estar esmicolats quasi tots ells y en estranya barreja, puix havem trobat ossets d'aucell junt a grossos caps de fèmur d'algun gran mamífer. No ha aparegut lo més petit detall que indiqués la presència de l'home en aquesta cova.

Basti aquesta curta nota pera donar coneixement de la troballa, puix no'ns trobem en situació, ni'ls restos estan prou examinats, pera ferne un estudi complert, tasca que pertany, y creyem que farà ab sa reconeguda competencia, lo distingit geòlech català y volgut mestre nostre lo Dr. D. Jaume Almera, Pbre.

N. FONT Y SAGUÉ, PBRE.

Barcelona, Febrer de 1901.

JACIMENT D'ASFALT Y OZOQUERITA

A LA PROVINCIA DE GIRONA

A unas quatre o cinch horas de Can Dabano, prop del poble de Gombreny, s'han trobat interessants jaciments de pissarras asfaltosas, quins estrats alternan ab altres d'asfalt pur, barrejat ab quantitats variables d'ozoquerita.

L'anàlisi de las mostrars que pogui proporcionar-me és com segueix:

La primera comprèn dugues parts: una formada per fragments negres de fractura resinosa, fusibles als 160° C. y solidificables a 135°. Aquesta materia és asfalt pur. L'altra part està formada per varis petits fragments incrustats en l'asfalt, constituïts per l'ozoquerita o cera mineral. Son punt de fusió és de 61'5°. Es aquesta cera de color negrós, insoluble a l'alcohol, poch en l'èter, y se dissol bé en l'essència de trementina.

La segona mostra està formada per un esquist bituminós de color negre que a un calor moderat desprèn gasos inflamables en regular quantitat, que creman ab flama fuliginosa y despedeixen marcat olor empireumàtic.

Calcinada aquesta mostra en un gresol de platí, deixa un residuu fixo de 82'6 per 100, lo que representa un 17'4 per 100 de materia combustible. Està constituïda per asfalt y bitums.

Dech advertir que aquests minerals han sigut ja convenientment declarats y denunciada sa pertanencia.

FRANCISCO NOVELLAS

Barcelona, 18 de Janer de 1901.

ORIGEN DEL GRANET

La particular estructura d'aquesta roca, cristallina y estratificada a la vegada, y lo notable fet de trobarse injectada en las vehinadas, com un filó de lava, omplint fins llurs més petites escaletxas, donaren molt que pensar als geòlechs. Donchs, per esser de procedencia ignea, las estrats eran molt claras y evidents, y tampoch se li podia atribuir sedimentaria, atesa sa gran semblança ab las rocas eruptivas.

¿Qual era lo secret de sa formació? M. Daubrée fou lo sortat descobridor. Colocant dins un tubo de ferro ben tancat sos materials integrants, és a dir, fel-despat, quarç y mica, barrejats ab un poch d'aigua y encaientintlo fortament, obtingué una massa cristallina ben igual a la del granet.

No hi ha cap dubte. Aquests terrers

foren terrers sedimentaris que, junts ab aigua y en virtut d'una grossa pressió, baixaren, baixaren fins a ésser transformats per l'acció del foc central.

La roca aquesta no fou, per tant, la primitiva, la més antiga, la que primer se formà pel refredament de la terra. Impossibile ens és arribar an el coneixement directe de la crosta fonamental del nostre planeta: tant lluny n'estem, diu un savi il·lustre, com de saber la primera volta que efectuà an el voltant del Sol. Déu y sols Déu ho sap!

Los granets que forman ara los més enlairats puigs del globo formaren un jorn lo més endins de l'Oceà, aon, baix lo desmesurat pes de las estrates que sobre seu s'anavan depositant, s'enfonzaren fins a las regions quina temperatura fou bastanta pera ablanirlos y en part cristallisarlos. D'allà s'anaren alçant poch a poch y produïren los Pireneus, lo Mont Blanch, lo Mont Rosa, y molts altres que per l'acció destructora dels agents atmosfèrics són duts altra vegada als abims oceànics a formar capas que més tard tornaran a ésser transformadas. La circulació aquesta no pot ésser indefinida, perquè això mateix contribueix a disminuir lo calor central y solidar lo núcleu líquid.

Lo fet general de no trobarhi fòssils en los terrers aquests, que per això ja'n diuen terrers *àoichs*, no vol dir que llavors no hi hagués éssers orgànics; podian molt bé havernhi y llurs restos s'haurian destruït en las transformacions sofertes en lo fons de la terra.

JOAN ALZINA Y MELIS

Barcelona, Febrer de 1901.

SECCIÓ OFICIAL

Sessió del 13 de Janer de 1901.—Després d'oberta la sessió pel senyor President, D. Antoni Novellas, el secretari llegeix l'acta de l'última sessió, que és aprovada per unanimitat. El soci de torn Sr. Novellas dóna lectura a son treball sobre'l *Fonament histològic dels grans agrupaments naturals botànics*, tractant dels mètodes

moderns de classificació: classificació natural de Van-Tieghem; característica dels grans agrupaments; sistemes de teixits, y acabant ab una breu digressió sobre l'estructura de las *Monocotiledonias* y *Dicotiledonias*. S'ha nombrat soci numerari al Dr. D. Manel Degollada, y al Sr. D. Pere Roig y Pascual. El tresorer, Sr. Mas de Xaxars, llegeix l'estat de comptes, que és aprovat. Es nombra bibliotecari al senyor Aguilar Amat. S'aixeca la sessió a tres quarts d'una.—*El secretari*, JOSEPH MALUQUER Y NICOLAU.

Sessió del 3 de Febrer de 1901.—Després d'oberta la sessió pel senyor President y llegida l'acta anterior, que és aprovada, el soci de torn, en Salvador Maluquer, llegeix una lleugera nota sobre'ls *Insectes y plantas observadas a Moncada*, durant tres excursions fetas en Abril del 1897, Mars y Juny del 1899. El soci Sr. Arbós llegeix una lleugera nota sobre la *Metamorfosis de las plantas*. Es nombra socis protectors als senyors Dr. Almera, prebère; Dr. D. Lluís Maluquer, metge (Balaguer), y alguns altres; y com a numeraris als senyors D. Joseph Agell y Jordi Anguera. Se llegeix un ofici del Sr. Cuní y Martorell acceptant el nomenament de soci protector, y cedint, ademés, a la biblioteca de l'Institució varis exemplars dels llibres publicats per ell sobre insectes, segons consta en nota apart. També's dóna compte del nomenament de soci corresponent al reverent P. Joaquim Barnola, S. I., a Gandia; a M. G. de Lapouge, a Poitiers; y a Torssten Segerstrale, a Abo (Finlandia). No haventhi res més que tractar, s'aixeca la sessió a la una.—*El secretari*, JOSEPH MALUQUER Y NICOLAU.

Obras rebudas pera la Biblioteca: don Miquel Cuní y Martorell ens ha enviat las obras següents:

Catálogo de Coleópteros de Cataluña, Cuní (1876).

Lepidópteros de Cataluña, Cuní (1874).

Una excursió entomològica nocturna, Cuní (1892).

De Gavà a Begàs, Cuní (1891).

Vuyt dias a Camprodon, Cuní (1889).

Exploració entomològica a Arbucias, Cuní (1899).

Curació sense medicinas, Cuní (1897).

Las quatre estacions de l'any, Cuní (1886).

Fauna entomològica de la villa de Callela, Cuní (1898).

Insectos de los alrededores de Barcelona, Cuní (1888).

Excursión entomológica y botánica a Montserrat, Cuní (1879).

El R. P. Longinos Navas, S. I., ha enviat pera la Biblioteca algunas notas llegidas per ell en la Societat Espanyola d'Historia Natural:

Ortópteros del Moncayo (Zaragoza).

Neurópteros del Moncayo (Zaragoza).

Algunas costumbres de las hormigas y hormigaleones.

Sobre el pretendido suicidio del escorpión.

Notas Liquenológicas.

Una excursión al Montsant (Tarragona).

Notas entomológicas.

Una excursión al Montsant (Tarragona).

Notas botánicas.

Una excursión al Montsant (Tarragona).

Notas geológicas.

Agrahim molt aquestos donatius y preguem, als que pujan ferho, que tomentin a mida de llurs medis y voluntat la nostra naixent Biblioteca.

LO BIBLIOTECARI

APLECH

NOTAS SOBRE EL MODO D'AGAFAR Y RECULLIR ALGUNOS INSECTES.—No creyem esser de més l'indicar a nostres companys que's dedican a l'Entomologia alguns medis emplets pel venerable entomòlech D. Miquel Cuní y Martorell pera recullir los insectes petits o pera proporcionar-se especies bonas o raras, y acreditats ab una llarga pràctica, com aixís també la descripció d'un terrari, o sia'l lloch en que's crien larvas d'insectes, proporcionada pel Rvnt. P. Longinos Navas, erudit entomòlech català y soci corresponent de l'INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL.

El senyor Cuní y Martorell ideà un pot de broch ample, qual tap està atravesat pel broch d'un embut de llauna. Aquest embut està destinat a recullir de dins la màneg de coleòpters tots los petits insectes que s'hi aplegan quan un dalla ab ella pels llochs coberts d'herba. Alguns entomòlechs francesos que tingueren ocasió de provar el sistema esmentat estàn més que satisfets de sos resultats, y nosaltres també hem vingut empleantlo, sempre ab lo mellor èxit, per lo qual no dubtem en recomanarlo a tots los aficionats.

Algunas de las papallonas nocturnas són fàcils d'arreglar posant un bon fanal de reflector en un lloch desembrassat del camp. Els insectes, atrets per la llum (sobre tot en las nits més foscas), voleyan pel sector il·luminat, essent sumament fàcil al naturalista colocat darrera del fanal agafarlos ab lo salabret.

Terrari és una caixa de més de dos pams de llargada, dos d'amplada y un d'alçada. S'obre per la cara superior, que és de tela metàlica, y en son fons s'hi posan cinch centímetres de terra fina o arena, y en un de sos recons un vas ab aigua pera criar insectes aquàtics o bé un petit test ab plantas apropiadas si's tracta d'orugas o insectes herbívors.—S. M. N.

CAMBIS

En Antoni Novellas desitja cambis d'exemplars de botànica y mineralogia per altres de lo mateix.—Plassà Santa Ana, 20, 1.^{er}, Barcelona.

En Joseph Maluquer desitja cambis de Conchiologia.—Passeig de Gracia, 4, 2.^{on}, Barcelona.

En Joseph M.^a Mas de Xaxars vol canviar insectes coleòpters per altres. Admet hemípters.—Diputació, 396, 3.^{er}, 2.^a, Barcelona.

L'INSTITUCIÓ acceptarà gustosa tot donatiu de llibres, colleccions o diners que vulga ferse pera son engrandiment. Especialment tota nova referent a las Ciencias Naturals serà ben rebuda y publicada.